

โดย เพ็ญตา สาทรักษ์ คณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หนังสือพิมพ์พิมพ์ดินรายวัน
วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ปีที่ ๓๐ ฉบับที่ ๑๐๓๕๓

เก็บภาษีงานวิจัย ดำเนินการต่อหรือทบทวน*

จ จากข่าวหมวดการศึกษาหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เกี่ยวกับข้อร้องเรียนเรื่องการเสียภาษีงานวิจัยของมหาวิทยาลัย เพราะขณะนี้มหาวิทยาลัยบางแห่งถูกกรมสรรพากรได้เรียกเก็บเงินภาษีจากงานวิจัยเรียบร้อยแล้วทำให้มหาวิทยาลัยที่ถูกเรียกเก็บได้รับความเดือดร้อน จากข่าวนี้ผู้เขียนเข้าใจว่าเงินภาษีงานวิจัยที่ถูกเรียกเก็บนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องนำเอาเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี มาจ่ายเป็นเงินภาษีวิจัยแทนนักวิจัย เพราะมหาวิทยาลัยไม่ได้เรียกเก็บจากนักวิจัยก่อนหน้านั้น หากข้อสมมติฐานเป็นเช่นนี้จริง การที่มหาวิทยาลัยจะนำเอาเงินจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี มาจ่ายแทนนั้นไม่สมควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยควรเรียกเงินภาษีรายได้ส่วนบุคคลจากนักวิจัยที่มีรายได้ในส่วนนี้ ไม่มีความจำเป็นต้องรับภาระแทน ดังนั้น จึงไม่ใช่ประเด็นที่ต้องหยิบยกขึ้นเพื่อขอให้กระทรวงการคลังทบทวนแต่ประการใด

ผู้เขียนเห็นด้วยกับกรมสรรพากรอย่างยิ่งในการเก็บภาษีงานวิจัย (รวมทั้งภาษีงานบริการวิชาการ) อย่างน้อยก็ได้เงินเพื่อนำมาบริหารจัดการประเทศเป็นเงินเดือนของผู้รับราชการหรือเป็นทุน

วิจัยให้นักวิจัย รวมทั้งจะมีส่วนทำให้คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยดีขึ้น

ลักษณะงานวิจัยของคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยในทรรศนะของผู้เขียนมี ๒ กลุ่ม

กลุ่มแรก คือ กลุ่มนักวิจัยที่ทำวิจัยตามความถนัด สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถ ทำวิจัยเพื่อตอบปัญหาของสังคมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ ผลงานวิจัยที่สามารถนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ความรู้ได้

ปัจจุบันงานวิจัยที่ได้รับของนักวิจัยกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มาจากเงินสนับสนุนของรัฐหรือองค์กรที่สังกัดอยู่ภายใต้การสนับสนุนของรัฐ ซึ่งเงินที่ได้คือเงินภาษีของประเทศ นักวิจัยกลุ่มนี้มีเพียงส่วนน้อยที่ได้รับทุนวิจัยในลักษณะที่เปิดโอกาสให้นักวิจัยได้รับค่าตอบแทนหรือมีรายได้จากการทำวิจัยและรายได้ที่ได้นั้นคิดเป็นจำนวนเงินแล้วไม่มากนัก

ตรงกันข้าม**กลุ่มที่ ๒** คือ กลุ่มนักวิจัยรับจ้างหรืออีกชื่อคือกลุ่มบริการวิชาการเพื่อหวังค่าตอบแทนผลงานวิจัยบางครั้งไม่สามารถนำไปตีพิมพ์เผยแพร่ความรู้ได้กรณีผู้ว่าจ้างไม่ยินยอม

นักวิจัยกลุ่มนี้มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ มหาวิทยาลัยบางแห่งที่ประกาศว่าจะเป็นการมหาวิทยาลัยขั้นที่มี

*รวบรวมโดย นางสาวจุฬารัตน์ ยงนันทน์ นิตยกร กลุ่มงานพิมพ์นิตยสาร สำนักกฎหมาย

เก็บภาษีงานวิจัย

ดำเนินการต่อหรือยกเวน

ความเป็นเลิศด้านกาวิจัย จึงเปิดโอกาสหรือสร้างช่องทางให้ คณาจารย์รับจ้างทำวิจัยและให้บริการทางวิชาการเพื่อหวังค่าตอบแทนได้ พร้อมให้การสนับสนุนทั้งด้านเวลา สถานที่ อุปกรณ์ บุคลากร และใช้ชื่อของสถาบัน โดยกำหนดเงื่อนไขเพียงการหักค่าใช้จ่ายแตกต่างกันไปในแต่ละสถาบัน เช่น ร้อยละ ๕ (ซึ่งแม้ว่าเรียกเก็บร้อยละ ๕ คณาจารย์ที่เป็นผู้รับจ้างวิจัยหรือบริการวิชาการก็ยิ่งเกี่ยงจนไม่อยากจะจ่าย) ผู้ว่าจ้างจ่ายค่าวิจัยหรือบริการวิชาการในนามของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหักร้อยละ ๕ (แต่ละสถาบันอาจไม่เหมือนกัน) จากนั้นจะมอบให้นักวิจัยไปทั้งหมดแม้ว่างบประมาณที่ได้ ๑ ล้าน หรือ ๑๐๐ ล้าน ก็จ่ายเพียงร้อยละ ๕

ผู้เขียนตั้งข้อสังเกต คือ งบฯ วิจัยที่ได้รับส่วนใหญ่เป็นค่าจ้างนักวิจัย งบฯ ดำเนินการน้อยมาก เพราะสถานที่ทำงานของโครงการอยู่ภายในอาคารต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เวลาทำงานวิจัยตลอด ๒๔ ชั่วโมง เครื่องมือ-อุปกรณ์การวิจัยที่ใช้เพื่อการเรียนการสอนสามารถนำมาใช้ในการวิจัยได้เช่นเดียวกัน (แต่ถ้าเครื่องมือ-อุปกรณ์นั้นชำรุดหรือต้องซ่อมบำรุงก็ขอซ่อมจากเงินงบประมาณ) เครื่องมือ-อุปกรณ์บางอย่างสั่งซื้อมาเพื่อทำงานวิจัยหรือรับจ้างวิจัยโดยเฉพาะ นักศึกษาไม่มีโอกาสหรือมีสิทธิที่จะได้ใช้ ซึ่งตรงกันข้ามกับเหตุผลเวลาตั้งงบประมาณ กลับระบุว่าเพื่อการเรียนการสอนหากขาดเครื่องมือ-อุปกรณ์เหล่านั้นไปแล้ว การเรียนการสอนนักศึกษาจะเป็นไปอย่างไรคุณภาพ

งานรับจ้างวิจัยหรือให้บริการทางวิชาการที่ต้องออกภาคสนาม หรือสำรวจนอกสถานที่นักวิจัยสามารถขออนุมัติเดินทางไปราชการได้ นักวิจัย

บางท่านภายในหนึ่งเดือนอาจปรากฏตัวอยู่ในมหาวิทยาลัยเพียงไม่กี่วันหรืออาจตลอดทั้งเดือนด้วยเหตุผลไปราชการหรือให้บริการวิชาการแก่สังคม (เอกชน)

ประเด็นคำถามของผู้เขียนก็คือ ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนนักศึกษาชั้นนั้นเป็นเช่นไร หากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น

การวิจัยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนนั้น ความจริงแล้วเป็นเช่นนั้นจริงในทุกเรื่องไม่งานรับจ้างทำวิจัยบางเรื่องกลับเป็นความลับห้ามนำไปตีพิมพ์หรือเผยแพร่ หากเป็นเช่นนี้ถือว่าเกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมหรือไม่

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยบางแห่งมีการรับจ้างทำวิจัยหรือบริการวิชาการเพื่อหวังค่าตอบแทนมากขึ้นตามลำดับเพราะ

(๑) มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้ทำได้

(๒) ผู้ว่าจ้างเห็นว่าการจ้างคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยย่อมเป็นที่น่าเชื่อถือมากกว่า และ

(๓) อัตราค่าจ้างถูกมาก ๆ เนื่องจากไม่มีงบฯลงทุนและงบฯบุคลากรและผู้รับจ้างไม่ต้องคำนึงว่ารายได้ที่ได้รับนั้นต้องเสียภาษีให้แก่รัฐเพราะผู้ว่าจ้างจ่ายผ่านมหาวิทยาลัยหรือแม้กระทั่งสัญญาการว่าจ้างหน่วยงานนิติการของมหาวิทยาลัยช่วยร่างและตรวจสอบให้

ดังนั้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกแต่ประการใดที่เห็นว่ามีน้อย ๆ ครั้งที่สังคมมีปัญหาและต้องการคำตอบด้วยการวิจัยโดยเฉพาะปัญหาเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น น้ำเน่า ปลาตาย โลหะหนักหรือสารพิษปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหรือ

องค์กรหรือหน่วยงานในมหาวิทยาลัยจะถูกว่าจ้างให้เป็นผู้ศึกษาผลสรุปออกมาแต่ละครั้ง จะอยู่ที่ว่าใครเป็นผู้ให้ศึกษา แม้ความจริงที่เป็นสิ่งไม่ตาย แต่บางครั้ง "ความจริงอาจถูกสั่งว่าเป็นความจริง" ได้เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม นับว่าเป็นความโชคดีของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศในการวิจัย อยู่ข้างที่ปัจจุบันมีกลุ่มของคณาจารย์รับจ้างทำวิจัยและบริการเพื่อหวังผลตอบแทน มีสัดส่วนน้อยกว่ากลุ่มของคณาจารย์ทำวิจัยเพื่อการเรียนการสอน และเพื่อประโยชน์โดยรวมต่อสังคมจึงยังไม่เกิดการเรียกร้องสิทธิจากนักศึกษามากนัก แต่ในอนาคตไม่แน่ว่า

หากมหาวิทยาลัยใดที่ประกาศตนจะเป็นเลิศทางวิจัยแต่ยังไม่หามาตรการในการควบคุมประสิทธิภาพและคุณภาพของการเรียนการสอนและควบคุมจริยธรรมการวิจัยของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยนั้นอาจไปไม่ถึงดวงดาว

ผู้เขียนขอให้กำลังใจแก่นักวิจัยที่ทำงานวิจัยที่ก่อปรด้วยจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนเองทำการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาให้กับสังคม หรือเพื่อทำให้สังคม

ดีขึ้น ๆ ขึ้น โครงการวิจัยต่าง ๆ หากทราบว่าจะต้องเสียภาษี ก็ควรเขียนรายจ่ายส่วนของการเสียภาษี ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่เหนือบ่ากว่าแรงแต่อย่างใด เพราะเงินภาษีเหล่านี้อย่างไรก็ย้อนกลับมาเป็นวัฏจักร อย่างน้อยเงินเดือนที่ได้รับทุก ๆ เดือน ก็คือเงินภาษีของประเทศ ผู้เขียนเชื่อว่าในนักวิจัยที่มีคุณธรรมกลุ่มนี้ไม่น่าจะมีปัญหาในการเสียภาษีงานวิจัยแต่อย่างใด

ตรงกันข้ามกับกลุ่มหลัง คือ "นักวิจัยรับจ้าง หรือนักบริการวิชาการเพื่อหวังค่าตอบแทน" ซึ่งพิจารณาจากชื่อก็จะบอกได้ว่าจุดประสงค์ของการทำวิจัยหรือบริการวิชาการคือเพื่อ "ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนเท่านั้น"

ดังนั้น โปรดอย่าให้บุคคลเหล่านี้ตัดดวงผลประโยชน์เป็นของตนให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้มีโอกาสตอบแทนคุณแผ่นดินอย่างน้อยก็ด้วยการเสียภาษีอย่างถูกต้องสอดคล้องกับรายได้ที่ได้รับจริง ๆ บุคคลเหล่านี้ได้ทั้งเงินเดือนจากรัฐ และได้จากการรับจ้างทำงานในเวลาราชการ สถานที่ราชการ อุปกรณ์ของทางราชการ

โปรดเรียกเก็บภาษีด้วยเถอะเพราะเป็นความชอบธรรมแล้ว...!!!! **จ**